

BƏNZƏRSİZ NÜMUNƏLƏR YARADICISI: MİKAYIL MÜŞFİQ - 110

(Şairin irsinə biblioqrafik və metodik yanaşma)

Mikayıl Müşfiq 1908-ci il iyunun 5-də Bakının Xızı kəndində ziyalı ailəsində dünyaya gəlmişdir. Hələ ay yarım olarkən anasını, 6 yaşında isə atasını itirən Mikayıl bacı və qardaşları ilə birlikdə yetim qalmış, yaxın qohumlarının himayəsində böyümüşdür. Onun atası Mirzə Qədir İsmayilzadə "Səadət" məktəbində müəllim işləməklə yanaşı, "Vüsaqi" təxəllüsü ilə şeirlər yazmışdır. M. Müşfiqin tərbiyəsinə nənəsi Qızqayıt böyük təsir göstərmişdir. İbtidai təhsilini inqilabdan əvvəl rus-tatar məktəbində almış, sonra təhsilini 1927-1931-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Pedaqoji İnstitutunun dil və ədəbiyyat fakültəsində davam etdirmişdir. Əmək fəaliyyətinə pedaqoq kimi başlamış gənc şair 7 il Bakının orta məktəblərində müəllimlik etmişdir. Son iş yeri 18 saylı Bakı şəhər orta məktəbi olmuşdur (bu məktəb indi onun adını daşıyır).

Poetik yaradıcılığa 1926-cı ildə "Gənc İşçi" qəzetində çap etdirdiyi "Bir gün" şeiri ilə başlayan gənc şair müntəzəm olaraq dövrü mətbuatda çıxış etmiş və eyni zamanda bədii tərcümə ilə də ciddi şəkildə məşğul olmuşdur. A.S. Puşkinin "Qaraçılar" (Ş. Abbasovla birlikdə) və M.Y. Lermontovun "Demon" poemalarını (R. Rza ilə birlikdə), Xəyyamın bir çox rübailərini, T. Şevçenkonun şeirlərini və başqa şairlərin irsindən nümunələri tərcümə edən Mikayıl Müşfiq M.F. Axundovun A.S. Puşkinin ölümünə yazdığı məşhur "Şərq poeması"nı da Azərbaycan dilinə çevirmişdir.

M. Müşfiq həbs edilməmişdən əvvəl "Çağlayan" şeirlər toplusunu tərtib edərək nəşriyyata vermişdir. "Çağlayan" bir növ onun on illik poetik fəaliyyətinin yekun kitabı olacaqdı ki, 1937-ci ildə şair "Xalq düşməni" damğası ilə həbs edilmiş və 1938-ci il yanvarın 6-da qısaca çəkən məhkəmə iclasında haqqında çıxarılmış ölüm hökmü ilə həmin gün icra olunmuşdur.

Şairin irsi daim öyrənilmiş, araşdırılmış, zəngin bədii yaradıcılığı mövzusunda çoxsaylı elmi-tədqiqat işləri ərsəyə gəlmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 17 may 2018-ci il tarixli "Mikayıl Müşfiqin 110 illiyinin qeyd edilməsi haqqında" Sərəncamı ilə Azərbaycan poeziyasının görkəmli nümayəndəsi Mikayıl Müşfiqin (Mikayıl Mirzə Əbdülqadir oğlu İsmayilzadənin) anadan olmasının 110-cu ildönümünün layiqincə qeyd olunmasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası ilə birlikdə, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin təkliflərini nəzərə almaqla tədbirlər planı hazırlanmışdır.

Milli Kitabxana da öz növbəsində mədəniyyət və elm mərkəzi olaraq elmi fəaliyyətinin mühüm istiqaməti kimi "Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətləri" seriyasından biblioqrafik vəsait hazırlamış, tədqiqatçıların istifadəsinə təqdim etmişdir.

Tərtibçiləri kitabxananın əməkdaşları Həliməxatın Manafova, Gülbahar Misirova, Günel Əfəndiyeva, elmi redaktoru kitabxananın direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi, prof. Kərim Tahirov, redaktoru kitabxananın nəşriyyat işləri üzrə baş müəxəssisi, Əməkdar mədəniyyət işçisi Gülbəniz Səfəriləyeva, nəşriyyat redaktoru şöbə müdiri Mehriban Cəfərova olan biblioqrafik vəsait ədəbiyyatşünas alimlər, tədqiqatçılar, kitabxanaçı-biblioqraflar və geniş oxucu kütləsi üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Kitab "Mikayıl Müşfiqin 110 illiyinin qeyd edilməsi haqqında" Azərbaycan Res-

publikası Prezidentinin Sərəncamı ilə başlayır. Daha sonra göstəricinin quruluşu haqqında qısa informasiyanı əks etdirən "Tərtibçidən" və Xalq yazıçısı Gülhüseyn Hüseynoğlunun "Müşfiq ənənəsi yaşayır" adlı geniş məqaləsi verilmişdir.

"Mikayıl Müşfiqin həyat və fəaliyyətinin əsas tarixləri" adlı hissədə şairin bioqrafiyasının, bədii yaradıcılığının əsas tarixləri yer almışdır.

Biblioqrafik tərtib işində yenilik kimi "Mikayıl Müşfiq poeziyasından sətirler" bölməsi əlavə olunmuş, burada şairin məşhur şeirlərindən misralar əks olunmuşdur.

Ümummilli lider Heydər Əliyev, Prezident İlham Əliyev, akademiklər Nizami Cəfərov, Bəkir Nəbiyev, Məmməd Arif, Xalq yazıçıları Anar, Mirzə İbrahimov, Mehdi Hüseyn, Gülhüseyn Hüseynoğlu, Xalq şairləri Nəriman Həsənzadə, Rəsul Rza, Xəlil Rza Ulutürk, Nigar Rəfibəyli, Mirvarid Dildəzi, Cabir Novruz, şair, yazıçı, dramaturqlar Hüseyn Cavid, Abdulla Şaiq, yazıçı, dramaturq Sabit Rəhman, SSRİ Xalq artisti Zeynəb Xanlarova, şair, dramaturq, Əməkdar incəsənət xadimi Mirmehdi Seyidzadə, professor Cəfər Xəndan, dilçi, ədəbiyyatşünas Əkrəm Cəfər, şairin həyat yoldaşı Dildəzi Axundzadə, professor Məzahir Abbasov, professor Əmirxan Xəlilov, şair, ədəbiyyatşünas, tərcüməçi Cəfər Rəmzi, şair, publisist Fikrət Sadiq, heykəltəraşlar Münəvvər Rzayeva və Hacıağa Nəzərov, Əməkdar incəsənət xadimi Rəfiq Zəka Xəndan, Mikayıl Müşfiqin araşdırıcısı Aytək Abdullayeva və digər şəxsiyyətlərin şair haqqında dəyərli fikirləri "Görkəmli şəxsiyyətlər Mikayıl Müşfiq haqqında" adlı bölmədə verilmişdir.

Biblioqrafiyanın əsas hissəsi isə Azərbaycan və rus dillərində "Əsərləri" və "Mikayıl Müşfiqin həyat və yaradıcılığı haqqında", digər dillərdə şairin əsərləri və haqqında, "Mikayıl Müşfiq dünya kitabxanalarında" adlı bölmələrdən, həmçinin vəsaitdən istifadəni asanlaşdırmaq məqsədilə tərtib edilmiş "Köməkçi göstəricilər"dən ibarətdir.

Vəsaitdə ədəbiyyat xronoloji qaydada qruplaşdırılmış, daxilə isə əlifba sırası gözlənilmişdir. Qeyd edək ki, bu göstərici şair haqqında ilk fundamental biblioqrafiyadır.

"Əsərləri" hissəsində şairin kitabları, kitabları, dərslərdə, məcmuələrdə və dövrü mətbuatda dərc edilmiş əsərləri, poemaları, şeirləri, elmi-tənqidi və publisistik məqalələri, redaktoru olduğu kitablar, tərcümələri əksini tapmışdır. Tərcümələrinə kitablar və dövrü mətbuatda nəşr olunmuş tərcümələri daxil edilmişdir.

"Mikayıl Müşfiqin həyat və yaradıcılığı haqqında" adlı bölmədə şair haqqında kitablar, dövrü mətbuatda və məcmuələrdə dərc edilmiş məqalələr, şairə həsr olunmuş şeirlər, şairin şeirlərinə yazılmış mahnıların notları, şairin sözlərinə yazılmış mahnıların mətnləri, yaradıcılığı mövzusunda yazılmış dissertasiya və avtoreferatların biblioqrafik təsvirləri verilmişdir.

Daha sonra rus dilində şairin əsərləri - kitabları, dövrü mətbuatda və məcmuələrdə dərc edilmiş məqalələri, həyat və yaradıcılığı haqqında kitablar, dövrü mətbuatda və məcmuələrdə dərc edilmiş məqalələr, Mikayıl Müşfiqin yaradıcılıq yolu, şairin poemaları mövzusunda yazılmış dissertasiya və avtoreferatların biblioqrafik təsvirləri verilmişdir.

"Digər dillərdə" bölməsində şairin şeirlərinin də yer aldığı alman, fransız, ingilis, ispan, Kolumbiya, özbək, polyak,

türk, yəhudi dillərində çap olunmuş 14 kitabın təsviri verilmişdir.

"Mikayıl Müşfiq dünya kitabxanalarında" bölməsində ABŞ Konqres Kitabxanası, Belarus Milli Kitabxanası, Estoniya Milli Kitabxanası, Rusiya Milli Kitabxanası, Rusiya Dövlət Kitabxanası, Türkiyə Milli Kitabxanasında olan şairin əsərləri və haqqında 31 ədəbiyyat öz əksini tapmışdır. Bunun 10-u Azərbaycan, 21-i rus dilində olan kitablar və avtoreferatlarıdır.

Biblioqrafiyaya həmçinin şairin "Filmoqrafiya"sı da əlavə olunmuşdur.

Ümumilikdə vəsaitdə 1567 adda ədəbiyyatın biblioqrafik təsvirləri yer almış, şairin Azərbaycan və rus dillərində olan kitablarının təsvirlərinə müdərəcələri də əlavə edilmişdir. Azərbaycan dilində ümumilikdə 1295, rus dilində 258, alman dilində 1, fransız dilində 2, ingilis dilində 2, ispan dilində 1, Kolumbiya dilində 1, özbək dilində 3, polyak dilində 1, türk dilində 2, yəhudi dilində 1 əsərin biblioqrafik məlumatları verilmişdir.

Sonda ənənəvi olaraq informasiya-axtarış aparatı tərtib edilmiş, Azərbaycan dilində əsərlərinin, tərcümələrinin və şair haqqında yazan müəlliflərin əlifba göstə-

ricisi hazırlanmışdır. Əsərlərinin əlifba göstəricisi kitablarının, poemalarının, şeirlərinin və məqalələrinin əlifba göstəricisi şəklində qruplaşdırılmışdır.

Rus dilində əlifba göstəricisi isə əsərlərinin, şair haqqında yazan müəlliflərin və tərcüməçilərin əlifba göstəricisi şəklində bölünmüşdür.

Yardımcı aparatdan müəyyən etmək mümkündür:

- Şairin "Seçilmiş əsərləri" bu günə kimi 7 dəfə çap olunmuşdur.

Şəmsəddin Abasovun tərtibatında 2 cildə 1957 (I cild) və 1960-cı ildə (II cild) ilk dəfə çap olunmuş, 1983-cü ildə I kitabda Gülhüseyn Hüseynoğlunun tərtibi və redaktəsi ilə "Məktəb kitabxanası" seriyasında işıq üzü görmüşdür. 1990-cı ildə "Dünya uşaq ədəbiyyatı kitabxanası" seriyasında Hidayət tərtibçiliyi ilə, 2004-cü ildə "Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı" seriyasında yenidən Gülhüseyn Hüseynoğlunun tərtibi ilə təkrar nəşr kimi çap olunmuşdur. 2008-ci ildə 3 cildə Gülhüseyn Hüseynoğlunun tərtibi, redaktəsi və ön söz müəllifliyi ilə, 2013-cü ildə isə "Xalq əmanəti" seriyasında Səlim Babullaoğlunun redaktəsi və tərtibi ilə nəfis şəkildə nəşr edilmişdir. Bundan əlavə, hələ 2005-ci ildə "Nizami" layihəsi çərçivəsində "Azərbaycan ədəbiyyatı" seriyasında CD-

ROM şəklində elektron resurs olaraq buraxılmışdır.

- Şairin "Əsərləri" Gülhüseyn Hüseynoğlunun tərtibi və redaktəsi ilə 1968, 1970 və 1973-cü illərdə 3 cildə, 2004-cü ildə yenidən 3 cildə çap olunmuşdur.

- Şairin kitab şəklində ən çox çap olunmuş əsəri "Şəngül, Şüngül, Məngül" adlı uşaqlar üçün mənzum nağılıdır.

- Şairin həm öz kitablarında, həm digər antologiyalarda və ayrıca dövrü mətbuatda ən çox çap olunmuş şeirləri bunlardır:

"Yenə o bağ olaydı!.." - 22 dəfə, "Küləklər", "Nə deməkdir?" - 17 dəfə, "Tap" - 15 dəfə, "Gözəllik", "28 aprel", "Könlümün dedikləri", "Oxu!", "Zəhra üçün" - 14 dəfə, "Ana", "Çağlayan", "Duyğu yarpaqları", "Həyat sevgisi", "Şeirim", "Yadıma düşdü", "Yaşa könül" - 13 dəfə, "Ay qız", "Bir lövhə", "Qafqaz", "Qoşma", "Sənətkar", "Sənin gülüşlərin", "Təzə ev" - 12 dəfə, "Dəvət", "Eşqim", "Əllər", "Qurban olduğum", "Mənim eşqim", "Sənin gözlərin", "Şirin qız", "Telefon söhbəti", "Yalnız ağac" - 11 dəfə, "And olsun", "At", "Bir günəş, bir baxış", "Küsmərim", "Məhəbbət", "Şəngül, Şüngül, Məngül", "Teleqraf telləri", "Torpaq", "Yağış yağarkən", "Yeni gənc" - 10 dəfə.

- Şairin dünya ədəbiyyatı nümayəndələrindən tərcümə etdiyi, ayrıca kitab kimi və dövrü mətbuat səhifələrində ən çox nəşr edilmiş əsərlər bunlardır: A.S. Puşkin "Qaraçılar" - 8 dəfə, Ömər Xəyyam "Rübailər" - 7 dəfə, M.F. Axundov "A.S. Puşkinin ölümünə şərq poeması" - 6 dəfə, S. Marşakın "Huşsuza bax huşsuza", Firdovsinin "Sultan Mahmud haqqında həcv", M. Lermontovun "Şairin ölümünə", T. Şevçenkonun "Vəsiyyət" - 5 dəfə.

- Mikayıl Müşfiq haqqında ən çox yazan müəlliflər: G. Hüseynoğlu - 81 dəfə, R. Zəka - 19 dəfə, şairin həyat yoldaşı Dildəzi Axundzadə - 16 dəfə, M. Hüseyn, R. Rza - 10 dəfə, Ş. Abbasov, M. Aslanov - 9 dəfə, M. Cabiroğlu - 8 dəfə, X. R. Ulutürk, X. Əlimirzəyev - 7 dəfə, F. Xəlilzadə, C. Xəndan, R. Kamal - 6 dəfə, T. Abbaslı, Ağasəfa, N. Cahangirova, D. Əhməd, N. Ələkbərlı, Ə. Qarabağlı, S. Rüstəm, Uğur - 5 dəfə şair haqqında əsərləri ilə çap olunmuşlar.

- Şairin rus dilində ən çox çap olunmuş əsərləri: "Torpaq" - 9 dəfə, "Küləklər", "Teleqraf telləri" - 8 dəfə.

- Rus dilində şair haqqında ən çox yazı çap etdirmiş müəlliflər: yenə G. Hüseynoğlu - 24 dəfə, V. Qafarov - 5 dəfə, D. Axundzadə və A. Xalidəyev - 4 dəfə, N. Hacıyeva - 3 dəfə.

- Şairin əsərlərini ən çox tərcümə edən müəlliflər: V. Qafarov - 6 dəfə, V. Portnov - 4 dəfə, T. Stresneva, S. Məmmədov, G. Hüseynoğlu, P. Antokolskiy - 3 dəfə.

Milli Kitabxana tərəfindən şairin yubileyinə həsr olunmuş növbəti nəşr Respublikanın kütləvi və ixtisaslaşdırılmış kitabxanaları, Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sistemləri üçün hazırlanmış "Azərbaycan poeziyasının Mikayıl Müşfiq poeziyası" adlı metodik vəsaitdir. Vəsaitdə Mikayıl Müşfiqin 110 illiyinin qeyd edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı, şairin həyat və yaradıcılığının təbliği ilə əlaqədar kitabxanalarda keçiriləcək tədbirlərə dair metodik tövsiyələr, görkəmli şəxslərin şair haqqında dəyərli fikirləri, tədbirlərin təşkili zamanı istifadə olunmaq məqsədilə tövsiyə ədəbiyyat siyahısı verilmişdir.

(Davamı 11-ci səhifədə)

BƏNZƏRSİZ NÜMUNƏLƏR YARADICISI: MİKAYIL MÜŞFİQ - 110

(Şairin irsinə bibliografik və metodik yanaşma)

(Əvvəli 10-cu səhifədə)

“Giriş” hissəsində şairin həyat və ədəbi fəaliyyəti haqqında məlumat verilmiş, “Mikayıl Müşfiq yaradıcılığının kitabxanalarda təbliği” adlı metodik tövsiyə hissəsində isə yubiley ilə əlaqədar keçiriləcək tədbirlərin planının tutulması, ənənəvi və elektron xidmət növlərindən istifadə etməklə keçiriləcək tədbirlərin, görülməli işlərin müəyyənləşdirilməli olduğu qeyd edilmişdir.

Tövsiyə olaraq Mikayıl Müşfiq irsinin təbliği məqsədilə MKS-lərdə ilk növbədə kitabxananın fondunda olan sənədlər əsasında “Mikayıl Müşfiq” adlı elektron məlumat bazasının hazırlanması məqsəduyğun hesab edilmişdir. Çünki bu elektron resursların hazırlanmasında çox geniş materiallar əhatə olunur və əhəmiyyəti olduqca böyükdür. Bazada şairin əsərləri, haqqında yazılan kitablar, məqalələr, şəkillər, xatirəsinin əbədiləşdirilməsi haqqında məlumatlar, şeirlərinə yazılmış mahnılar və video çarxlar öz əksini tapmalıdır. Hər hansı MKS-ə tabe olan, ancaq imkanları məhdud olan istənilən kənd və rayon kitabxanası M. Müşfiq haqqında zəngin materiallar mənbəyi olan bu bazalardan oxuculara xidmət və kitabxanada tədbirlərin təşkili zamanı asanlıqla istifadə edə bilirlər. Eyni zamanda bazada toplanmış dəyərli resurslar Müşfiq yaradıcılığı ilə maraqlanan ziyalılara və mütəxəssislərə, tədqiqatçılara, eləcə də geniş oxucu kütləsinə şairlə bağlı müxtəlif sənədlərlə tanış olmaqda, məkan-dan asılı olmayaraq onlardan rahat istifadə etməkdə yaxından köməklik edəcəkdir.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Milli Kitabxanası şairin yubileyi münasibətilə “Mikayıl Müşfiq-110” adlı zəngin baza hazırlayaraq tammətnli elektron resurslarının sırasına əlavə etmişdir. “Ana səhifə”, “Rəsmi sənədlər”, “Həyat və yaradıcılığı”, “Həyat və fəaliyyətinin əsas tarixləri”, “Görkəmli şəxslər Mikayıl Müşfiq haqqında”, “Əsərləri”, “Sözləri Mikayıl Müşfiqdir”, “Haqqında”, “Mikayıl Müşfiq dünya kitabxanalarında”, “Xatirəsinin əbədiləşdirilməsi”, “Fotoqalereya”, “Videoqalereya” bölmələrindən ibarət olan baza sayt vasitəsilə dünya oxucularının ixtiyarına verilmişdir.

Bundan başqa, metodik vəsaitdə tövsiyə kimi son zamanlar yalnız gənclər deyil, əhalinin əksər hissəsinin sosial şəbəkələrdən fəal

istifadə etdiklərini nəzərə alaraq, yubiley ərəfəsində kitabxanalarda şairin yaradıcılığı haqqında daha çox oxucunu məlumatlandırmaq, hətta ucqar yerlərdə yaşayan və kitabxanaya gəlmək imkanı olmayan şəxsləri Mikayıl Müşfiq yaradıcılığı ilə yaxından tanış etmək məqsədilə virtual kitab sərgilərinin, görüntü (video fayllar, çarxlar, slaydlar), eyni zamanda səs də nəzərə alınmaqla M. Müşfiqin doğulub boya-başa çatdığı rayon və kənd, yaşadığı ev, təhsil aldığı məktəb, ev-muzeyi haqqında məlumatların daxil edildiyi virtual ekskursiyaların təşkili də qeyd edilmişdir.

Həmçinin, məqsədi şəbəkə istifadəçilərini, geniş ictimaiyyəti Mikayıl Müşfiqin sözlərinə bəstələnmiş, bu gün də zövq alaraq dinlədiyimiz onlarla mahnı ilə ətraflı tanış etməkdən ibarət olan “Oxu tar, səni kim unudar” adlı Müşfiq gününün keçirilməsi, kitab təqdimatı, ədəbi-musiqili görüşlər, viktorinalar, ədəbi oyunlar, esselər və s. ibarət olan “Mikayıl Müşfiq 110 - Kitab həftəsi” layihəsinin, uşaq və gənc oxucular arasında görkəmli şairin zəngin irsini təbliğ etmək və onlarda mütaliyəyə həvəs yaratmaqda mühüm rol oynayan “Oxudun, paylaş” layihəsinin reallaşdırılması tövsiyə olunmuşdur.

Vəsaitdə təşkil edilə biləcək bütün tədbirlərə nümunələr də göstərilmişdir.

“Mikayıl Müşfiq xatirələrdə” adlı hissədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin, şair-dramaturq, Əməkdar incəsənət xadimləri Abdulla Şaiq, Mir Mehdi Seyidzadə və Sabit Rəhmanın, Xalq şairi, Əməkdar incəsənət xadimi Rəsul Rzanın, Xalq şairləri Nigar Rəfibəyli və Mirvarid Dildəzinin ürək sözləri verilmiş, şair-tərcüməçi, Əməkdar incəsənət xadimi Hikmət Ziyanın, şair, Əməkdar incəsənət xadimi Mədinə Gülgünün, Xalq şairləri Hüseyn Arif, və Balaş Azəroğlunun, şair Əli Kərimin, şair-dramaturq Əliəğa Kürçaylının, şair-publisist Nüsrət Kəsəmənlinin Mikayıl Müşfiqə həsr etdikləri şeirləri yer almışdır.

Sonda, “Ədəbiyyat” hissəsində vəsaitin hazırlanmasında istifadə olunmuş şairin əsərləri və haqqında yazılmış əsərlərin bibliografik təsvirləri verilmişdir.

Böyük şair Mikayıl Müşfiq milli folklardan və klassik ədəbi ənənələrdən layiqincə bəhrələnməklə yaratdığı dərin lirizmə malik və doğma dilin bütün gözəlliklərini özündə ehtiva edən bənzərsiz poetik nümunələrlə Azərbaycanın çoxəsrlik bədii fikir xəzinəsini daha da zənginləşdirmişdir. Forma yeniliyi, məzmun genişliyi, romantik əhval və yüksək həyat eşqi bu söz sənəti incələrinin başlıca keyfiyyətləridir. Müşfiqin adı 1930-cu illər totalitarizminin qurbanına çevrilmiş məsum insanların xatirəsinin rəmzi və nakam şair obrazı kimi xalqın yaddaşında yaşamaqdadır.

Xalq yazıçısı Gülhüseyn Hüseynoğlu yazırdı ki, Müşfiq cismən aramızda yoxdur, poeziyası isə yaşayır, öz işini görür, poetik təsirini göstərir.

Aygün HACIYEVA,
Azərbaycan Milli
Kitabxanasının şöbə müdiri,
AMEA-nın doktorantı